Glavni je poklić vladajućih: investirati, investirati, privući strane ulgače, itd., ... Da bi Vlada pokazala da misli ozbiljno posebno je zadužila, kao i u Srbiji, jedno od potpredsjednika vlade da „servisira“ investitore kako bi se ubrzao proces investiranja. Istovremeno je sačinjena inventura „zaboravljenih i propuštenih projekata“ što je, potom, pretočeno, u vladin program investiranja. Iznosi su značajni pa su i očekivanja velika. Oporba sve osporava kao što to priliči u izbornoj godini.

O tzv. infrastrukturnim investicijama ćemo nešto više drugom prilikom. Ovaj put bih se želio referirati na investicije iz inozemstva.

Naš narod kaže: „nikada te tuđa ruka nije počešala“ i bi u pravu ukoliko se pristupi procesu investiranja na hrvatski način.

Započnimo poštapalicom: moramo paziti da našu predivnu obalu sačuvamo od betonizacije kako bi je sačuvali kao prirodno blago sadašnjoj i budućim generacijama ili, što je isto, bogatsvo smo nasljedili od roditelja da ga sačuvamo i predamo, po mogućnosti uvećano, svojoj djeci, budućim generacijama. Izreka koje se ne pridržavamo ali je uporeno ponavljamo kada govorimo o turizmu ne vrijedi za ostali dio lijepe naše. Opterećeni visokom stopom nezaposlenosti poput vatrogasaca krećemo u akciju „daj što daš“ pri čemu nemamo ama baš nikakav stav što je Hrvatskoj potrebno sutra, odnosno nismo identificirali što strana ili domaća investicija zanči u razvojnom pogledu. Na žalost, to valja napomenuti, zaboravila se je razlika između riječi rast i razvoj. To se u neoliberalističkom modelu privređivanja smatra neprimjerenim spomenuti.

Investicije kojima težimo nisu ono što trebamo. Međutim, kako problemi razvoja nikada nisu ozbiljno istraživani od uspostave hrvatske države to nije lako ni jednostavno odrediti koje su investicije Hrvatskoj odista potrebne. Da smo to kojim slučajem učinili mi bi davno započeli stvaranjem pretpostavki koje bi poboljšale investicijsku klimu kako za domaće tako i za inozemne investitore.

Do sada su inozemne investicije u prvom redu bile sumjerene ka hrvatskom tržištu. Spomenimo poslovn bankarstvo, telekomunikacije. Strane investicije koje su „poboljšale krvnu sliku Hrvatske“ nastale su kao rezultat prijašnjih partnerskih odnosa kao što je npr. Nikola Tesla. Preostale investicije o kojima sada sanjamo su investicije vrlo bliske poju doradnih poslova što znači da se mogu brzo otvoriti i još brže zatvoriti. One nisu posljedica znaja i tehničkih inovacija

već pogodnosti koje odnosna zemlja pruža investitorima. Drugim riječima radi se o investicijama koje teže što jeftinijoj a ne inovativnoj proizvodnji. Što su pogodnosti veće to je za očekivati i veći priliv tih i takvih investicija. Da je to neizvjesna rabota dovoljno je podsjetiti, u prošloj krizi, na izjavu francuskog predsjednika koji je automobilskoj industriji uvjetovao pomoć ako, i samo ako, promiče nacionalne interese. Ni druge razvijene zemlje nisu se različito ponašale. A, zašto i bi?

Bezkriterijalno privlačenje stranih investicija znači devastaciju prostora, s jedne strane, i, ograničenje potencijalnog razvoja, s druge strane. Naime, ukoliko prihvaćate sve investicije tada to znači da vi prihvaćate, konzervirate, status quo jer iste zahtjevaju neobrazovanu radnu snagu, što znači gubitak razvojne šanse. Kako se kvalitetna radna snaga ne stvara preko noći tako se ni proces investiranja ne kreće prema našim željama/potrebama.

Primjer Plive je više nego poučan. Prava farmaceutska tvrtka, koja je morala postati svjetski igrač, postala je generička tvrtka nakon što je sumamaed prestao donositi prihode. Dakle, umjesto da su se prihodi od prodanih prava investirali u razvoj novih lijekova i širenje tržišta Pliva je završila (vratila se) u društvo kojem je prije sumameda, dvadesetak godina, pripadala.

Prema tome, ostavimo se čorava posla. Smanjimo cijenu rada putem smanjenja poreza i doprinosa u najvećoj mogućoj mjeri kako bi zadržali postojeća radna mjesta. Krenimo sa koncepcijom i strategijom razvoja što znači s obrazovanjem i istraživanjem. Kratkoročno iskoristimo komparativne prednosti u agraru i u razvoju turizma, posebno kontinentalnog, ali se nemojmo pomiriti s tim. Hrvatska može neuporedivo više i bolje. Za to je potrebna vizija, potom, jedinstvo oko temeljnih pitanja budućnosti hrvatskog društva, i na kraju, najvažnije, to smo obvezni prema svojoj djeci.